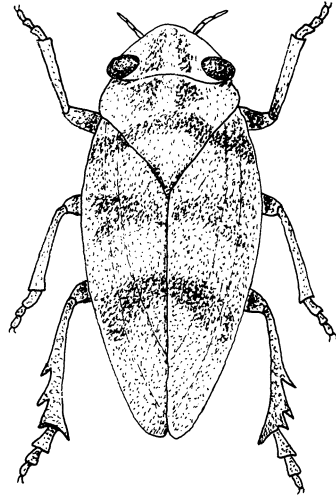

En udmærket, gennemillustreret bestemmelsesnøgle til vand og damtæger (få danske arter er ikke inkluderet).

9. Péricart, J.: Hémiptères, Anthocoridae, Cimicidae et Microphysidae de l'Ouest-Paléarctique – Faune de l'Europe et du Bassin Méditerranéen, 7, side 1-402. 1972.
Grundig systematisk oversigt over Europas bladlusearter, væggelusearter m.m.
10. Piosson, R.: Hémiptères Aquatiques – Faune de France 61. 1957.
Grundig systematisk oversigt over sydvest-europæiske vand- og damtæger (de fleste danske arter omtales).
11. Stichel, W.: Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. II. Europa. Bind 1-4. Eget forlag, Berlin-Hermsdorf. 1955-62.
Illustrerede bestemmelsesnøgler til Europas tæger. Noget forældet og belastet med mange fejl.
12. Wagner, Ed.: Blindwanzen oder Miriden – Die Tierwelt Deutschlands 41. 1952.
Grundig systematisk oversigt over Mellem-europas blomstertæger (Miridae). Rettelser og tilføjelser i nr. 15.
13. Wagner, Ed.: Heteroptera-Hemiptera – Die Tierwelt Mitteleuropas, IV Band, Lief. 3 (Heft Xa). 1960.
Kortfattet bestemmelsesnøgle til Mellem-europas tæger.
14. Wagner, Ed.: Wanzen oder Heteropteren. I. Pentatomorpha – Die Tierwelt Deutschlands 54. 1966.
15. Wagner, Ed.: Wanzen oder Heteropteren. II. Cimicomorpha. – Die Tierwelt Deutschlands 55. 1967.
Dette og foregående bind af »Tierwelt Deutschlands« giver en grundig systematisk gennemgang af Mellem-europas landtæger.

Cikader (Homoptera, Auchenorrhyncha)

LARS TROLLE

Fra hele verden kendes i dag godt 15.000 arter, men da mange især tropiske områders cikadefauna er meget dårligt kendt, ligger det samlede artsantal meget væsentligt højere. Fra det palæarktiske område kendes idag 4083 arter og fra Danmark 294 arter fordelt på 8 familier og der kan stadig findes en del nye arter for Danmark, således at landets samlede artsantal formentlig ligger omkring de 325 arter.

De danske cikader må vel siges at være rimelig godt kendt – ikke takket være mange samlere for der har ikke været mange, men de, der har interesseret sig for denne insektgruppe, har været meget energiske og samlingerne er ganske store.

Der er cikader allevegne; de er små livlige og ofte farvestrålende insekter, hvor bestemmelsen af ihvertfald hannerne ikke skulle kunne volde altfor store problemer, hvis man kan fremstille et simpelt genitalpræparat.

Om litteraturen må man sige, at langt den overvejende del er bestemmelseslitteratur, men at en del af denne også indeholder kapitler om indsamling, præparation og arternes biologi i den udstrækning denne er kendt, hvilket ofte ikke vil sige meget.

Biologisk litteratur

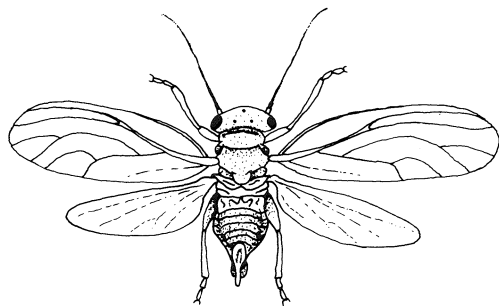
1. Le Quesne, W.J.: Leafhoppers (Auchenorrhyncha) – The Bulletin of

- the Amateur Entomologists' Society no 284. Feltham, U.K.. 1969.
Glimrende indføring i cikaderne.
2. Müller, H.J.: Der Saisondimorphismus bei Zikaden der Gattung *Euscelis* Brullé (Homoptera Auchenorrhyncha). – Beiträge zur Entomologie, 4. Band; Nummer 1. Berlin. 1954.
Et klassisk studium af daglængdens betydning for de hanlige kønsorganers udseende.
  3. Wagner, W.: Individuelle Variation und Anagenese als Phänomene des Wachstums. – Mitteilungen aus den Hamburgischen Zoologischen Museum und Institut. Hamburg. 1964.
Om variationsbredden indenfor arterne. En artikel som har haft betydning for slægtsopfattelsen.
  4. Drosopoulos, S.: Biosystematic Studies on the Muellierianella Complex (Delphacidae, Homoptera, Auchenorrhyncha). – Mededelingen Landbouwhogeschool Wageningen, Wageningen. 1977.
Omfattende studium af slægten *Muellierianella*.
  5. Booij, C.J.H.: Biosystematics of the Muellierianella complex (Homoptera, Delphacidae): host-plants habitats and phenology. – Ecological Entomology (1982), 7,9-18. Blackwell Scientific Publications. 1982.
Et helt moderne studium af *Muellierianella*.
  6. Hassan, A.I.: The biology of some British Delphacidae (Homopt.) and their parasites with special reference to the Strepsiptera. – The Transactions of the Royal Entomological Society of London, Vol. 89 side 345-384, London. 1939.
Et eksempel på et ældre studium af 9 arter og deres snyltere.
  7. Raatikainen, M., Halkka, O., Vasarainen, A., and Halkka, L.: Abundance of *Philaenus spumarius* in relation to types of plant community in the Tvärminne archipelago, southern Finland. – Biological Research Reports from the University of Jyväskylä, 3, Jyväskylä. 1977.
Om forandringer i skumcikadepopulationer i forhold til ændringer i vegetationen.
  8. Le Quesne, V.J.: Studies on the coexistence of three species of *Eupteryx* (Hemiptera:Cicadellidae) on nettle. – Journal of Entomology (A) 47 side 37-44, London. 1972.
Om 3 arter af *Eupteryx* på Nælde.
  9. Günthart, H.: Kleinzikaden (Typhlocybinae) an Obstbäumen in der Schweiz. – Schweizerisches Zeitschrift für Obst- und Weinbau 107 (80) side 285-306, 1971.
Om opdræt af cikader under laboratorieforhold.
  10. Ossiannilsson, F.: Studier över de svenske potatisfältens insektfauna och dess betydelse för spridning av virussjukdomar. – Statens Växtskyddanstalt Meddelande nr. 39. Stockholm. 1943.
Om overførsel af kartoffelvirus af forskellige sugende insekter herunder cikader.
- Litteratur om indsamling, præparation, opbevaring etc.*
11. Knight, W.J.: Techniques for use in the Identification of Leafhoppers (Homoptera:Cicadellidae). – Entomologists Gazette 16 side 129-136, London. 1965.
Forf. anbefaler brug af kartontrekanter til montering og det er næppe mange enige med ham i, men ellers en meget nyttig og overskuelig artikel.
  12. Ossiannilsson, F.: Making permanent fluid mounts of minute arthropods. – Entomologisk Tidsskrift 87 årgang, hæfte 1-2 side 1-4, Lund. 1966.
En alternativ og meget elegant metode til opbevaring af genitalier, larver etc.
- Bestemmelseslitteratur, artslistor o.lign.*
13. Ossiannilsson, F.: The Auchenorrhyncha (Homoptera) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna Entomologica Scandinavica 7 part 1, Klampenborg. 1978.
  14. Ossiannilsson, F.: The Auchenorrhyncha (Homoptera) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna Entomologica Scandinavica 7 part 2, Klampenborg. 1981.

15. Ossiannilsson, F.: The Auchenorrhyncha (Homoptera) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna Entomologica Scandinavica 7 part 3, Klampenborg 1983. 13, 14 og 15 er uden nogen somhelst tvivl de vigtigste bøger om Skandinaviens cikadefauna. Indeholder nøgler til familier, slægter og arter, meget grundige artsbeskrivelser og mængder af fremragende illustrationer i farve og streg. Samlet artsoversigt i 15's catalogusdel.
16. Le Quesne, V.J.: Handbooks for the Identification of British Insects. Hemiptera Fulgoromorpha. – Royal Entomological Society of London, Vol. II part 3, London. 1960.
17. Le Quesne, V.J.: Handbooks for the Identification of British Insects. Hemiptera Cicadomorpha (Excluding Deltocephalinae and Typhlocybinae). – Royal Entomological Society of London Vol II part 2a, London. 1965.
18. Le Quesne, W.J.: Handbooks for the Identification of British Insects. Hemiptera Cicadomorpha, Deltocephalinae. – Royal Entomological Society of London Vol II part 2b, London. 1969.
19. Le Quesne, W.J. & Payne, K.R.: Cicadellidae (Typhlocybinae) with a Check List of the British Auchenorrhyncha (Hemiptera, Homoptera). – Royal Entomological Society of London. Vol II part 2c, London. 1981. 16, 17, 18 og 19 svarer i omfang til 13, 14 og 15 og behandler den britiske fauna. Korte afsnit om præparation og dissektion. Meget anbefalelsesværdige.
20. Ribaut, H.: Faune de France, 31. Homopteres Auchenorrhynques. I. (Typhlocybidae). Paris. 1936.
21. Ribaut, H.: Faune de France, 57. Homopteres Auchenorrhynques II. (Jassidae). Paris. 1952. 20 og 21 er de klassiske værker med de fremragende illustrationer. Stadig uundværlig.
22. Nast, J.: Palaearctic Auchenorrhyncha (Homoptera) an annotated check list. – Polish Scientific Publishers, Warszawa. 1972.
- En check-liste over samtlige arter og synonymmer.
23. Jacobsen, O.: Fortegnelse over danske cikader. – Entomologiske Meddelelser 10 side 317-328, København, 1915. Den første fortegnelse med 188 arter.
24. Jensen-Haarup, A.C.: Cikader. Danmarks Fauna 24, København. 1920. Medtager ikke genitalkarakterer, men stadig meget nyttig.
25. Bei-Bienko, G.Y. et al.: Keys to the Insects of the European USSR. Vol. 1, Jerusalem. 1967. Meget simple nøgler men bogen kan undertiden være nyttig hvis andre glipper.
26. Vilbaste, J.: Preliminary key for the identification of the nymphs of North European Homoptera Cicadina. – Annales Entomologica Fennica 34.2 side 65-74. 1968. Slægtsnøgler over larverne af Delphacidae.
27. Wilson, M.R.: Descriptions and key to the genera of the nymph of British woodland Typhlocybina (Homoptera). – Systematic Entomology (1978) 3, side 75-90. Slægtsnøgler til larverne af engelske sommerfuglecikader (Typhlocybinae).

Bladlopper (Homoptera, Psylloidea)

LARS TROLLE

Bladlopperne er en lille gruppe med kun godt 1000 beskrevne arter. Fra det palæark-